

Seat No. : _____

SL-123

September-2020

B.A., Sem.-VI

**CC-314 : Psychology
(Psychology in Industrial and Organisation-II)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ લખો :

1. કાર્ય પર્યાવરણની દષ્ટિએ સંગીત તથા ઘોંઘાટની અસરો વર્ણવો. 14
2. અકસ્માત નિયંત્રણ માટેના સૂચનો દર્શાવો. 14
3. પ્રેરણાનો ઈ.આર.જી. સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
4. કાર્ય સંતોષને અસર કરતાં ઘટકો સમજાવો. 14
5. મનોભારનો અર્થ આપી, મનોભારની શારીરિક અસરો ચર્ચો. 14
6. કાર્યસ્થળે ઉત્પન્ન થતાં મનોભારનાં કારણો વર્ણવો. 14
7. ઉપલોક્તા અભ્યાસ અંગેની સંશોધન પદ્ધતિઓમાંથી કોઈપણ બે પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
8. વિજ્ઞાપન આવેદન (અપીલ)ના પ્રકારો સમજાવો. 14

વિભાગ – II

9. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારના જવાબ આપો :

8

- (1) અકસ્માત પ્રવણતા એટલે શું?
 - (2) અણગમતો કે અફચિફર અવાજ એટલે શું?
 - (3) જરૂરિયાતોના શ્રેણીક્રમનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
 - (4) સંતુષ્ટ કર્મચારીના લક્ષણો જણાવો.
 - (5) પ્રેરણા એટલે શું?
 - (6) કિવીમાકી અને કાલિમોએ 5450 કામદારોના સર્વે કયા દેશમાં કર્યો ?
 - (7) વિજ્ઞાપન એટલે શું?
 - (8) ગ્રાહક અંગેના સંશોધનની પદ્ધતિઓ જણાવો.
-

Seat No. : _____

SL-123
September-2020
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Psychology
(Psychology in Industrial and Organisation-II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

Answer any **three** from the following questions :

1. Discuss the effects of music and noise from the viewpoint of work environment. **14**

2. Explain the suggestions to control accidents. **14**

3. Explain the E.R.G. theory of motivation. **14**

4. Explain the determinants influencing job satisfaction. **14**

5. Give the meaning of stress, discuss the physiological effects of stress. **14**

6. Describe the causes of stress created at work place. **14**

7. Clarify any two research methods for consumer study. **14**

8. Explain the types of advertisement appeal. **14**

Section – II

9. Answer any **four** from the following questions :

8

- (1) What is accident proneness ?
 - (2) What is unlikely or unpleasant sound ?
 - (3) Who was given Needs Hierarchy theory ?
 - (4) Give the characteristic of satisfied employee.
 - (5) What is motivation ?
 - (6) In which country Kiwimaki and Kalimo conducted a survey on 5450 workers ?
 - (7) What is advertisement ?
 - (8) Give the name of the research methods related to consumer.
-

Seat No. : _____

SL-123

September-2020

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology
[Experimental Psychology (Theory)-II]
(Regular)
(Optional)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ લખો :

1. શાબ્દિક સાહચર્યના પ્રયોગોના પ્રકારો વર્ણવો. 14
2. સાહચર્યનો ચિકિત્સાત્મક અને નિદાનાત્મક ઉપયોગ સમજાવો. 14
3. શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 14
4. શિક્ષણના માપનની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
5. શાબ્દિક શિક્ષણ પર અસર કરતાં સામગ્રીના પરિબલો વર્ણવો. 14
6. સમગ્ર વિરુદ્ધ વિભાગ તથા સળંગ વિરુદ્ધ અંતરીકૃત પદ્ધતિ સમજાવો. 14
7. સંકલ્પનાના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 14
8. સમસ્યા-ઉકેલમાં આંતરસૂઝનું મહત્ત્વ પ્રાયોગિક અભ્યાસોના આધારે સમજાવો. 14

વિભાગ – II

9. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ આઠ) 8
(1) સાહચર્યના મૂળભૂત નિયમો _____ આપ્યા છે. (એરિસ્ટોટલે, સોક્રેટિસે)
(2) 14 જાન્યુઆરી એટલે ઉત્તરાયણ એ _____ નું સાન્નિધ્ય દર્શાવે છે. (સ્થળ, કાળ)

SL-123

5

P.T.O.

- (3) યાદીમાંની પ્રથમ વિગત તરત યાદ રહી જાય છે એ સાહચર્યનો _____ નો નિયમ દર્શાવે છે.
(પ્રાથમિકતા, તાજેતરતા)
- (4) શબ્દની વારંવારિતા જેમ વધે તેમ પ્રતિક્રિયા સમય _____ એમ માર્બેનો નિયમ કહે છે.
(વધે, ઘટે)
- (5) ઉદ્દીપકરૂપે પદાર્થ અને પ્રતિક્રિયારૂપે શબ્દ હોય ત્યારે તેને _____ સાહચર્ય કહે છે. (પદાર્થ-શબ્દ, શબ્દ-શબ્દ)
- (6) અનુભવ અને મહાવરાને પરિણામે વર્તનમાં થતો _____ કાયમી ફેરફાર એટલે શિક્ષણ.
(સાપેક્ષ, નિરપેક્ષ)
- (7) ગણિતનું શિક્ષણ એ _____ પ્રકારનું શિક્ષણ છે. (શાબ્દિક, સમસ્યા-ઉકેલ)
- (8) પરિપક્વતાને પરિણામે વર્તનમાં થતા સ્વાભાવિક ફેરફારોને શિક્ષણ કહી _____.
(શકાય, શકાય નહિ)
- (9) પ્રયત્ન વધતાં ભૂલોમાં થતો ઘટાડો વધે તો તેને વિધાયક રીતે _____ વક્ર કહેવાય.
(ચઢતો, ઉતરતો)
- (10) ઉદ્દીપકની રજૂઆતને પ્રતિક્રિયાની શરૂઆત વચ્ચેનો સમયગાળો _____ તરીકે ઓળખાય છે.
(વિસ્મરણ, સુપ્તતા)
- (11) એઝિંગલોસ એ સૌપ્રથમ _____ પદોની રચના કરી હતી. (અર્થયુક્ત, અર્થહીન)
- (12) યાદીની શરૂઆતના ભાગમાં આવેલી વિગતો યાદ રાખવામાં ઓછા પ્રયત્નોની જરૂર પડે છે. આ હકીકતને _____ કહે છે. (મહાવરાની અસર, ક્રમિક સ્થાનની અસર)
- (13) આઠ કલાક સુધી એકઠારું વાંચન કરવું તેને _____ પદ્ધતિ કહે છે. (સમગ્ર, સળંગ)
- (14) વિચારણા એ _____ મનોવ્યાપાર છે. (ઉચ્ચ, નિમ્ન)
- (15) _____ ની પ્રક્રિયા સંકલ્પના-પ્રાપ્તિમાં અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. (સામાન્યીકરણ, આવેગ)
- (16) _____ એ સમસ્યા-ઉકેલની પ્રક્રિયામાં આંતરસૂઝ દર્શાવતા પ્રયોગો કર્યા છે. (કોહલર, થોર્નડાઈક)

Seat No. : _____

SL-123

September-2020

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology
[Experimental Psychology (Theory)-II]
(Regular)
(Optional)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

Answer any **three** from the following questions :

1. Describe the types of Verbal association experiments. **14**
2. Explain the clinical and diagnostic uses of association. **14**
3. Define learning and explain its types with illustration. **14**
4. Explain the methods of measurement of learning. **14**
5. Describe the task related factors affecting the verbal learning. **14**
6. Explain Whole Vs Part and Continuous Vs Distributed method. **14**
7. Explain the types of concepts through illustration. **14**
8. Explain the significance of Insight in problem-solving on the basis of experimental studies. **14**

Section – II

9. Fill in the blanks by selecting a proper word from the words given in the bracket :
(Any **Eight**) **8**
 - (1) _____ has given the basic laws of association. (Aristotle, Socrates)
 - (2) 14th January means Uttarayan – this suggests the association of contiguity by _____ . (Place, Time)

- (3) The first items of the list is easily remembered – this suggests the law of _____ in association. (Primary, Recency)
- (4) According to Marbe’s law, as the frequency of a word increases, the reaction time _____. (increases, decreases)
- (5) If an object is presented as a stimulus and the word is a response then it is called _____. (object-word association, word-word association.)
- (6) Learning means _____ permanent change in behavior due to experience or practice. (relatively, absolutely)
- (7) Learning of mathematics is a _____ type of learning.
(Verbal, Problem-solving)
- (8) The natural behavioural changes occurring due to maturity _____ called learning. (can be, can’t be)
- (9) If the decrease in error increases with the increase of trials, then it is called positively _____ curve. (Ascending, Descending)
- (10) The interval between presentation of stimulus and on-set of response is called _____. (Forgetting, Latency)
- (11) Ebbinghaus firstly constructed _____ syllables. (Meaningful, Nonsense)
- (12) Less trial are required to remember initial items of the list. This fact is known as _____. (Effect of Practice, Serial position effect)
- (13) Non-stop reading for eight hours is called _____ method. (Whole, Continuous)
- (14) Thinking is a _____ mental process. (Higher-order, Lower-order)
- (15) The process of _____ plays important role in concept acquisition.
(Generalization, Emotion)
- (16) _____ has done experiments on insight in problem-solving.
(Kohler, Thorndike).